

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Tadeusz

Nazwisko: Borowiecki

Miejsce urodzenia: Kozienice

Data urodzenia: 07-12-1924

Imię ojca: Antoni

Imię matki: Józefa

Znany/a też jako: Tadeusz Tomaniak

urodzony/a 07- 12-1926

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Mikrofilm z akt kontrolno-śledczych w sprawie Tadeusza Borowieckiego, podejrzanego o przynależność do Armii Krajowej, „kolportaż antypaństwowej literatury” oraz dezercję z Wojska Polskiego. Z dokumentów wynika, iż zatrzymano go 24.10.1944 z fałszywymi dokumentami na dane: Tadeusz Tomaniak ur. 07.12.1926 (pierwsze dokumenty w postępowaniu sporządzono na te dane). Znalaziono też przy nim „odezwę >Prawda o powstaniu w Warszawie<”. W toku śledztwa Tadeusz Borowiecki przyznał się do przynależności do AK od lata 1942, pod ps. „Błyskawica” - dowodził drużyną i plutonem, był instruktorem „od materiałoznawstwa i dywersji kolejowej”, 15.09.1943 ukończył Szkołę Podchorążych, uczestniczył też w zadaniach dywersyjnych. „Z przyjściem władz sowieckich wojskowych” został zatrzymany, „rozbrojony wraz z plutonem” i „wywieziony do Majdanka w Lublinie”, a następnie wcielony do 5 pułku 2 Dywizji Piechoty WP, skąd zdezerterował 03.10.1944 - na rozkaz AK oraz z przyczyn osobistych (śmierć matki i rozgrabienie domu rodzinnego). W dniu 06.11.1944 śledczy Resortu Bezpieczeństwa Publicznego przy PKWN wszczął formalnie śledztwo przeciwko T. Borowieckiemu. Tego samego dnia wydał także postanowienia o jego tymczasowym aresztowaniu i pociągnięciu go do odpowiedzialności karnej oraz zamknął śledztwo i sporządził akt oskarżenia, który jeszcze 06.11.1944 zatwierdził Podprokurator Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego (m.in. protokoły z 24.10.1944: „zatrzymania”, „rewizji osobistej” i „zeznania zatrzymanego Tomaniaka Tadeusza ur. 1926”, „Protokół przesłuchania zatrzymanego Borowieckiego Tadeusza s. Antoniego od 26.10.1944”, postanowienia z 06.11.1944: „o wszczęciu śledztwa”, „zastosowaniu środka zapobiegawczego” - zatwierdz. przez prokuratora NP WP, „pociągnięciu do odpowiedzialności karnej”, „zamknięciu śledztwa” oraz protokół przesłuchania oskarżonego, akt oskarżenia i postanowienie o zatwierdzeniu aktu oskarżenia z 06.11.1944). Według aktu oskarżenia T. Borowiecki do 24.09.1944 (w dokumentach rozbieżności w datach zdarzeń) „w celu obalenia ustroju demokratycznego należał do organizacji Armii Krajowej, przy czym udział jego przejawiał się w kontaktach z członkami AK (...), w dezercji z Armii Polskiej, znajdującej się na froncie, w nawoływaniu żołnierzy do dezercji, w posiadaniu nielegalnych ulotek i rozpowszechnianiu ich”, co zakwalifikowano jako przestępstwo z art. 1 Dekretu PKWN z 30.10.1944 o ochronie Państwa. Sprawę przekazano Sądowi Wojskowemu Lubelskiego Garnizonu, który na niejawnym posiedzeniu 09.11.1944 zatwierdził akt oskarżenia i postanowił, iż rozpatrzy sprawę następnego dnia, w Więzieniu na Zamku w Lublinie – „bez udziału Prokuratora i obrońcy”. W aktach znajduje się też notatka T. Borowieckiego, dokumentująca odczytanie mu 10.11.1944 aktu oskarżenia i protokołu z powyższego posiedzenia Sądu. Niejawna rozprawa rozpoczęła się 10.11 o godz. 17.35 i trwała niespełna godzinę. Tadeusz Borowiecki potwierdził swoją przynależność do AK, „dezercję z I Armii Polskiej” i posiadanie „nielegalnych ulotek”, jednak nie przyznał się do winy. Po naradzie, zakończonej o godz. 19.30, Sąd ogłosił wyrok – uznał T. Borowieckiego winnym zarzucanych mu czynów, za co skazał go na karę śmierci przez rozstrzelanie oraz „utrata praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze”. Wyrok był ostateczny i nie podlegał zaskarżeniu. Prośba o ulaskawienie, jaką wniósł T. Borowiecki 10.11, została odrzucona i decyzją Naczelnego Dowódcy WP, dnia 15.11.1944, wyrok zatwierdzono (na dokumencie data i odrębny podpis Z. Berlinga). Akta zawierają również egzemplarz „Protokołu wykonania wyroku śmierci”, informujący o rozstrzelaniu Tadeusza Borowieckiego 20.11.1944, o godz. 16.50 (tak w dok.). Materiały sprawy złożono w archiwum pod sygn. 102/ŚI (następnie sygn. 102/III). Dokumentację aktową zniszczono (nie ustalono protokołu brakowania), zachował się mikrofilm wykonany w 1977 roku w Biurze „C” MSW - sygn. 41/3.

Akta o sygn. 102/III (poprzednia sygn. 102/ŚI) MSW zniszczono. Wpis na podstawie mikrofilmu o sygn. IPN BU 01236/19 (41/3) oraz zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.

W poszczególnych egzemplarzach „Protokołu wykonania wyroku śmierci” wpisano nieco inną godzinę stracenia Tadeusza Borowieckiego, tj.: 16.40, 16.45, 16.50.

Akta nadzoru Naczelnej Prokuratury Wojska Polskiego nr 47/44, w sprawie prowadzonej przeciwko Tadeuszowi Borowieckiemu w listopadzie 1944 roku, w związku z oskarżeniem go o popełnienie przestępstwa z art. 1 Dekretu z 30.10.1944 o ochronie Państwa. Znajduje się tu korespondencja z okresu 06.11-21.11.1944 oraz odpisy postanowień sporządzonych przez śledczego RBP przy PKWN dnia 06.11.1944, odnoszących się do kolejnych etapów postępowania - począwszy od wszczęcia śledztwa po jego zakończeniu. Włączono tu również odpis aktu oskarżenia z 06.11.1944 i odpis wyroku Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu, zapadłego w dniu 10.11.1944, którym T. Borowiecki został skazany na karę śmierci. W odpisie umieszczono informację o decyzji Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego, o treści: „WYROK ZATWIERDZAM! 15.XI.1944 r., Zygmunt Berling-gen. dyw.". Przy piśmie z 21.11.1944 Prokurator Wojskowy Garnizonu Lubelskiego przesłał także do Naczelnej Prokuratury WP egzemplarz protokołu wykonania wyroku śmierci z 20.11.1944 (jako godz. stracenia T. Borowieckiego wpisano tu 16.45).

Akta o sygn. IPN BU 837/166 (47/44).

Akta osobowe więźnia Tadeusza Borowieckiego, osadzonego w Więzieniu na Zamku w Lublinie. Według danych w formularzu na wewnętrznej okładce akt, został doprowadzony do więzienia 01.11.1944, o godz. 18 – przez WUBP, „z Otwocka” (tak w dok.). Wpisano go do księgi więźniów pod nr 650 (jako datę wpisu podano 01.10.1944). Wśród nielicznych dokumentów znajduje się niedatowana, odręczna notatka, skierowana przez prowadzącego sprawę śledczego RBP przy PKWN do Naczelnika Więzienia na Zamku, w której zawiadomił on, iż zgodnie z postanowieniem w sprawie środka zapobiegawczego, z dniem 06.11.1944 skieruje, „celem osadzenia w więzieniu”, Tadeusza Borowieckiego, „oskarżonego o przynależność do AK i dezercję”. Materiały zawierają też odpis wyroku Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu z 10.11.1944, skazującego T. Borowieckiego na karę śmierci oraz egzemplarz protokołu wykonania wyroku śmierci z 20.11.1944, w którym podano, iż Tadeusza Borowieckiego rozstrzelano o godz. 16.40 (tak w dok.). Akta więzienne T. Borowieckiego, po ich przekazaniu do KW MO Lublin, złożono 28.10.1974 w archiwum Wydziału „C”, pod sygn. 14547/III.

Akta o sygn. IPN Lu 3/46 (2/18/44, XIIa/11, 14547/III), sygn. IPN Lu 0374/24 (Wydział „C” KW MO/WUSW Lublin, „Notatki informacyjne z opracowania pod względem ewidencyjno-operacyjnym i archiwalnym” akt osobowych więźniów, przekazanych w 1990 roku do OKBZpNP w Lublinie), tu: „Notatka...” dot. akt Tadeusza Borowieckiego o sygn. 14547/III, zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

W odnalezionych materiałach archiwalnych nie natrafiono na informacje wskazujące jednoznacznie na miejsce przetrzymywania Tadeusza Borowieckiego od dnia jego zatrzymania (tj. prawdopodobnie 24.10.1944) do czasu przetransportowania go do Więzienia na Zamku w Lublinie.

„Księga główna więźniów śledczych” Więzienia na Zamku w Lublinie za okres 09.10.1944 - 11.12.1944. Pod poz. 650 znajduje się wpis dotyczący Tadeusza Borowieckiego, osadzonego dnia 01.11.1944. W rubryce zawierającej kwalifikację prawną czynu odnotowano: „A.K.". Według zapisu nakaz aresztowania T. Borowieckiego wydał „Woj. Urz. Bezp. Publ.” (brak innych danych), pozostawał on wówczas do dyspozycji „Prok[uratury]. WP”. W rubrykach odnoszących się do „zwolnienia” osadzonego wpisano: „20.11.[19]44, ubył”.

Akta o sygn. IPN Lu 3/18.

Rejestr wyroków Sądu Wojskowego Garnizonu Lubelskiego (Sądu Wojskowego Lubelskiego Garnizonu) za lata 1944-1945. Pod poz. 69 [z 1944 roku], z tożsamym numerem wyroku - 69, znajduje się wpis dotyczący Tadeusza Borowieckiego, zawierający informację o dacie wydania wyroku w jego sprawie, tj. 10.11.1944.

Akta o sygn. IPN BU 872/3472 (3).

Repertorium Najwyższego Sądu Wojskowego z 1944 roku, obejmujące sprawy z „najwyższym wymiarem kary”. Pod poz. 142, z numerem sprawy 66/44, znajduje się wpis dotyczący Tadeusza Borowieckiego. Podano tu, iż został skazany z art. 1 Dekretu PKWN z 30.10.1944, wyrok zapadł 10.11.1944 przed (Sądem Wojskowym) Lubelskiego Garnizonu, zatwierdził go 15.11.1944 „gen. Berling”. Wyrok wykonano 20.11.1944.

Akta o sygn. IPN BU 878/47 (III/433/47).

Dokumentacja dotycząca ustalania, przechowywania i przekazywania zachowanych materiałów więzień z lat 1944-1956 oraz akt osób osadzonych tam z przyczyn politycznych - korespondencja, protokoły zdawczo-odbiorcze, wykazy zmarłych i straconych (materiały te w różnych okresach pozostawały w dyspozycji jednostek podległych CZZK, Wydziału „C” KW MOWUSW Lublin, Archiwum Państwowego w Lublinie, OKBZpNP w Lublinie/ OKSZpNP IPN w Lublinie). Znajdują się tu m.in. tabelaryczne zestawienia zmarłych i straconych w Więzieniu na Zamku w Lublinie, w których figuruje Tadeusz Borowiecki - osadzony na Zamku 01.11.1944, skazany na karę śmierci 10.11.1944 z art. 1 dekretu z dnia 30.10.1944, zabity 20.11.1944. W dwóch wykazach wskazano „dokument, na podstawie którego ustalono dane” odnoszące się do niego. W jednym przypadku była to księga główna więźniów z l. 1944-1945, w drugim „wykaz akt przekazanych”. Ponadto w niektórych zestawieniach, m.in. w ostatnim chronologicznie, datowanym na 15.06.1989, ujęto kolumnę pn. „Miejsce pogrzebania zwłok”. W odniesieniu do T. Borowieckiego w tej rubryce odnotowywano: „brak danych” - podobnie jak przy szeregu innych, widniejących tu nazwisk („Wykaz osób skazanych w 1944 r.” z 13.07.1970, niedatowany „Wykaz osób zmarłych lub straconych w latach 1944-1956, Zamek - Lublin”, niedatowany „Wykaz osób zmarłych lub straconych - przestępstwa polityczne w latach 1944-1956, Zamek - Lublin”, „Lista uzupełniająca zmarłych lub straconych za przestępstwa polityczne w Więzieniu na Zamku w Lublinie” z 15.06.1989).

Akta o sygn. IPN Lu 3/16, IPN Lu 3/17, IPN Lu 575/3.